

УДК 342.9

ЩОДО ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

В. С. Бойко, Г. О. Петренко

Анотація. У статті висвітлено поняття державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель. Визначено суб'єктів здійснення такого контролю та проаналізовано їх повноваження. Зроблено акцент на повноваженнях Державної аудиторської служби України та виявлено проблеми здійснення нею окремих повноважень. Проаналізовано результати моніторингу публічних закупівель за останні роки. Встановлено недоліки законодавства у сфері публічних закупівель у частині наявних повноважень органів державного фінансового контролю. Визначено варіант вирішення та запропоновано внесення змін до нормативно-правового акта.

Ключові слова: публічні закупівлі, державний фінансовий контроль, суб'єкти здійснення державного фінансового контролю, Рахункова палата, Антимонопольний комітет України, Державна аудиторська служба України, Державна казначейська служба України.

Постановка проблеми. Одним із найпотужніших інструментів державного регулювання економіки та розвитку конкурентного середовища є система публічних закупівель. Для забезпечення ефективності цих процедур, тобто проведення закупівель товарів, робіт, послуг найвищої якості за найнижчою ціною необхідно посилювати систему державного фінансового контролю, яка б дозволила попередити або сприяти зменшенню кількості порушень, які фіксуються під час проведення процедур публічних закупівель. Враховуючи масштаби та характер руйнувань інфраструктури, публічні закупівлі виступатимуть одним із основних інструментів відбудови України в майбутньому.

Аналіз звітності державних органів, уповноважених на здійснення державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель, свідчить про велику кількість порушень законодавства при здійсненні процедур закупівель. Зокрема, у 2021 році органами Державної аудиторської служби України (далі – Держаудитслужба) проведено майже 10,5 тис. моніторингів закупівель та виявлено 8 246 порушень законодавства на суму понад 145 млн гривень. Наведене обумовлює необхідність удосконалення системи державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель задля попередження порушень законодавства при здійсненні публічних закупівель та ефективного функціонування економіки України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основні особливості здійснення державного контролю публічних закупівель розглядали у своїх працях такі науковці: А. Золотарьова, О. Щукін, О. Котелевко, О. Критенко, В. Міняйло, М. Письменна, В. Смирчинський, А. Мазаракі, А. Олефір, В. Пашков, Я. Петруненко, О. Титаренко, Н. Ткаченко, М. Остап'юк, О. Фіц, Н. Здирко та інші. Проте, враховуючи розвиток законодавства у цій сфері, питання потребує подальшого всебічного дослідження.

Мета статті полягає у висвітленні деяких аспектів здійснення державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель, а також а аналізі та визначенні особливостей щодо кола повноважень суб'єктів його здійснення.

Основний розділ. Ефективне функціонування системи публічних закупівель є необхідною умовою для формування стійкої та ефективної економічної системи країни, що впливає на розвиток ринків товарів, робіт та послуг, має вплив на витрати і споживання, а також може стимулювати впровадження інновацій та нових технологій. Крім того, в деяких секторах, як-от оборонна промисловість, будівництво, енергетика, а також у сфері охорони здоров'я державні витрати, проведені через публічні закупівлі, стають більш прозорими, ефективними та адаптованими до ринкових умов.

Термін «публічні закупівлі» в українському законодавстві пов'язаний із прийняттям у грудні 2015 року Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII (далі – Закон № 922-VIII), відповідно до якого публічна закупівля – це придбання замовником товарів, робіт і послуг у порядку, встановленому цим Законом [1].

Оскільки будь-яка фінансова діяльність держави неможлива без проведення належного контролю за такою діяльністю, стає зрозуміло, що державний фінансовий контроль у сфері публічних відіграє чималу роль у цьому процесі. Предметом державного контролю у сфері публічних закупівель є публічні фінанси, що належать державі, а також управлінські дії, які вчиняються при формуванні, розподілі, володінні, та використанні зазначених ресурсів [2, с. 100].

Проте у чинному законодавстві не закріплено дефініцію «державний фінансовий контроль». Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 р. лише вказує, що державний фінансовий контроль забезпечується органом державного фінансового контролю через проведення державного фінансового аудиту, інспектування, перевірки державних закупівель та моніторингу процедури закупівлі, проте не містить визначення самого поняття [3].

Варто погодитися з думкою Т. А. Жадана, що визначає державний фінансовий контроль як сукупність форм, методів та інструментів контролю, за допомогою яких органи державного фінансового контролю одержують інформацію про фактичний стан справ щодо процесів формування, розподілу і використання державних фінансових ресурсів на всіх рівнях державного сектору економіки, порівнюють отримані дані з цільовими або нормативними вимогами, визначають розміри і причини виявлених відхилень, вживають заходи, спрямовані на їх усунення, недопущення та попередження у майбутньому, з метою підвищення ефективності підготовки, прийняття та реалізації управлінських рішень у сфері управління державними фінансовими ресурсами [4, с. 166].

Реалізація державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель здійснюється суб'єктами контролю, що визначені статтею 7 Закону № 922-VIII, а саме: Рахунковою палатою, Державною казначейською службою України, Антимонопольним комітетом України, Державною аудиторською службою України та правоохоронними органами.

Рахункова палата, відповідно до статті 7 Закону України «Про Рахункову палату», здійснює фінансовий аудит та аудит ефективності щодо здійснення закупівель за рахунок коштів державного бюджету; попередній аналіз щорічного звіту, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель, протягом трьох місяців з дня його оприлюднення [5].

Фінансовий аудит полягає у перевірці, аналізі та оцінці правильності ведення, повноти обліку і достовірності звітності щодо надходжень і витрат бюджету, встановлення фактичного стану справ щодо цільового використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами. Аудит ефективності передбачає встановлення фактичного стану справ та надання оцінки щодо своєчасності і повноти бюджетних надходжень, продуктивності, результативності, економності використання бюджетних коштів їх розпорядниками та одержувачами, законності, своєчасності і повноти прийняття управлінських рішень учасниками бюджетного процесу, стану внутрішнього контролю розпорядників бюджетних коштів згідно з ч. 3, 4 ст. 4 Закону України «Про Рахункову палату».

Антимонопольний комітет України (далі – АМКУ) є державним органом зі спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері публічних закупівель [6].

АМКУ, як орган оскарження, утворює Комісію (комісії) з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (ст. 18 Закону № 922-VIII). Крім цього, відповідно до статті 6-1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» від 26.11.1993 № 3659-XII, АМКУ здійснює такі повноваження: 1) визначає кількість комісій із розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель; 2) затверджує та оприлюднює узагальнену практику розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель; 3) затверджує та оприлюднює Регламент роботи Комісії з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель; 4) затверджує та оприлюднює методичні рекомендації для Комісії з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель щодо специфіки розгляду комісіями скарг.

Закон передбачає призначення не менше десятих уповноважених із розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель строком на сім років. Саме з-поміж

них будуть формуватися комісії у складі трьох осіб кожна. Уповноважені призначаються на посаду та звільняються Головою АМКУ. Порядок конкурсного відбору та призначення на посади уповноважених з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель визначається АМКУ. Слід зазначити, що у 2020 році до АМКУ надійшло 12 675 скарг, із них прийнято до розгляду 11 463 скарги. Для порівняння, у 2018 році кількість скарг становила 7 786. За результатами розгляду скарг прийнято 24 270 рішень, зокрема, 3 808 рішень про відмову у задоволенні скарги, 6 834 скарги задоволено повністю або частково, прийнято 1 145 рішень про припинення розгляду скарг [7, с. 32].

Одним із найбільш ефективних видів контролю у сфері публічних закупівель є контроль органів Державної казначейської служби України (далі – Казначейство), оскільки він дає можливість виявити порушення норм законодавства у сфері публічних закупівель ще до проведення операцій із публічними коштами та дозволяє запобігти неправомірному використанню публічних коштів. Згідно з ч. 2 ст. 7 Закону № 922-VIII Казначейство до здійснення оплати за договором про закупівлю перевіряє наявність річного плану, договору про закупівлю та звіту про результати проведення закупівлі з використанням електронної системи закупівель, що підтверджують проведення процедури закупівлі / спрощеної закупівлі та за результатами якої укладено договір про закупівлю. Також Казначейство не допускає здійснення платежів із рахунка замовника згідно з узятим фінансовим зобов'язанням за договором про закупівлю у випадках: відсутності або невідповідності встановленим законодавством вимогам необхідних документів; відміни процедури закупівлі / спрощеної закупівлі; набрання законної сили рішенням суду про визнання результатів процедури закупівлі / спрощеної закупівлі недійсною та / або договору про закупівлю нікчемним; оскарження відповідно до статті 18 цього Закону на період призупинення процедури закупівлі; наявності відповідного рішення органу оскарження відповідно до статті 18 цього Закону.

Органи Держаудитслужби реалізують повноваження державного фінансового контролю шляхом здійснення перевірок та моніторингу процедури закупівель. Питання здійснення закупівель перевіряються органами Держаудитслужби під час проведення інспектування та під час державного фінансового аудиту [8]. Протягом 2020 року Держаудитслужбою та її міжрегіональними територіальними органами здійснено моніторинг 9,7 тис процедур закупівель (що на 0,9 тис більше ніж у 2019 році) загальною вартістю 178,1 млрд грн. Слід зазначити, що наведені заходи контролю, як і у 2019 році, здебільшого (61,8 %) проведені на підставі виявлених органом державного фінансового контролю ознак порушень законодавства у сфері публічних закупівель. Водночас, проведені за таких підстав заходи є найбільш результативними – наявність порушень під час проведення замовниками закупівель підтверджено у 93,7 %. Упродовж 2020 року Держаудитслужба та її міжрегіональні територіальні органи у межах реалізації результатів моніторингу процедур закупівель, а також перевірок закупівель (122 перевірки), проведених після такого моніторингу, склали 788 протоколів про адміністративне правопорушення за статтею 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП). До адміністративної відповідальності притягнуто 313 осіб, на яких накладено адміністративних стягнень (штрафи) на загальну суму 946,9 тис. грн. [9].

Для порівняння, у 2021 році органами Держаудитслужби проведено майже 10,5 тис. моніторингів закупівель, внаслідок яких виявлено 8 246 порушень законодавства на суму понад 145 млн грн та складено 84 протоколи за порушення, передбачене ст. 164-14 КУпАП. Крім того, за результатами проведених моніторингів закупівель попереджено порушень, у тому числі шляхом відміни торгів, на суму майже 9,7 млрд грн (майже 10,5 млрд грн) та розірвання договорів на суму понад 3,2 млрд грн (понад 2,9 млрд грн). Наведені дані свідчать про негативну динаміку та не надто високу ефективність діяльності Держаудитслужби щодо притягнення до адміністративної відповідальності за порушення законодавства про закупівлі [10].

Згідно з вимогами п. 1 ч. 1 ст. 255 КУпАП саме на Держаудитслужбу покладено повноваження щодо складання протоколів про адміністративне правопорушення за ст. 164-14 КУпАП, а саме порушення законодавства про закупівлі [11].

Першим кроком для притягнення до відповідальності є встановлення факту порушення, а саме – фіксація порушення в протоколі Держаудитслужбою. Після того як протокол складе-

но у належний спосіб, усі матеріали надсилаються органів (чи службовій особі), який уповноважений розглядати цю справу, тобто Держаудитслужбі або в суди. Результатом розгляду справи є винесення постанови про накладення адміністративного стягнення або закриття справи. Постанова обов'язкова до виконання та може бути оскаржена протягом десяти робочих днів особою, стосовно якої її винесено, або потерпілим [12, с. 16–17].

Для того, щоб оформити протокол про адміністративне правопорушення, аудитор повинен з'ясувати персональні дані особи, яка скоїла порушення. Проте на практиці персональні дані можуть навмисно не давати, щоб заповнити відповідні частини протоколу було неможливо. Як наслідок, примірник протоколу та повідомлення про розгляд справи про адміністративне правопорушення немає кому надіслати. І якщо поліція може затримати та відвести порушника у відділок для з'ясування особи, аудитори таких повноважень не мають [12, с. 21].

Відповідно до Наказу Держаудитслужби «Про затвердження Порядку оформлення Держаудитслужбою та її міжрегіональними територіальними органами матеріалів про адміністративні правопорушення» № 168, «у разі потреби припинення адміністративного правопорушення чи виявлення особи, з вини якої воно вчинено, посадова особа органу державного фінансового контролю викликає працівників Національної поліції України, які вживають заходів...» [13].

Водночас на практиці поява поліції може і не вплинути на ситуацію. Наприклад, якщо аудитори прийшли на перевірку на державне підприємство, їх можуть не допустити на територію такого підприємства, навіть після виклику та приїзду поліції, яка складе відповідну заяву. У такій ситуації аудитори можуть лише зазначити, що «інформацію не надано», проте реальні важелі впливу у них відсутні [12, с. 21].

Отже, не зважаючи на те, що з 19.04.2020 р. Держаудитслужба отримала можливість самостійно накладати адміністративні стягнення на осіб, винних у правопорушеннях за статтею 164-14 КУпАП, законодавець не передбачив у Законі дієвого інструменту реалізації такої можливості, водночас надавши доброчесним замовникам самостійно усунути порушення, які виявив орган державного фінансового контролю, без настання для себе негативних наслідків у вигляді притягнення до адміністративної відповідальності та початку перевірок закупівель, з виїздом аудиторів за місцезнаходженням замовника.

Необхідно зауважити, що ст. 38 КУпАП визначено чіткі строки накладення адміністративного стягнення. Саме тому керівники замовників свідомо «затягують» із наданням Держаудитслужбі персональних даних, розуміючи, що такі дії можуть призвести до закриття проваджень у справах про адміністративні правопорушення. Відсутність необхідних персональних даних осіб, винних у правопорушеннях, є причиною нескладання протоколів за результатами моніторингу закупівель та відповідно не накладення штрафу. Для прикладу, протягом січня–липня 2020 року апарат Держаудитслужби надіслав 65 запитів замовникам, які не усунули порушення та не оскаржили висновки до суду щодо отримання персональних даних членів тендерного комітету та уповноважених осіб, які порушили порядок складання форм документів та оприлюднення інформації про закупівлю. Однак 35 замовників, які не вжили заходів щодо усунення порушень під час проведення 60 (понад 92 %) процедур закупівель вартістю понад 1,7 млрд грн, не надали запитуваної інформації та сприяли уникненню адміністративної відповідальності своїми службовими (посадовими) особами, що вчинили правопорушення [14].

Варто зауважити, що висвітлену проблему посилює той факт, що Казначейство та банківські установи здійснюють оплати за договорами про закупівлю, які укладені з порушенням вимог законодавства. Перелік повноважень Казначейства щодо недопущення здійснення платежів із рахунка замовника згідно з узятим фінансовим зобов'язанням за договором про закупівлю, відповідно до п. 2 ч. 2 ст. 7 Закону № 922-VIII, є вичерпним. Тобто це означає, що у Казначейства немає повноважень втручатися у проведення процедур закупівель.

Відповідно до роз'яснень Казначейства, «правова оцінка дій замовника щодо прийняття рішень стосовно проведення процедури закупівлі або уникнення її проведення, аналізу додатка до річного плану, вибору конкретної процедури закупівлі, умов її проведення, які відображені (зафіксовані) у документах, передбачених Законом, не охоплюється терміном «перевірка наявності документів» та не входить до повноважень органів Казначейства, визначених час-

тиною другою статті 7 Закону». Крім того, було звернено увагу на те, що «рішення про початок моніторингу публічних закупівель, який здійснює орган державного фінансового контролю, та результати такого моніторингу не відносяться до випадків, визначених частиною другою статті 7 Закону, та не є підставою для призупинення реєстрації бюджетних зобов'язань та проведення платежів з рахунка замовника» [15].

Отже, ні Законом № 922-VIII, ні іншими нормативно-правовими актами не передбачено підстав недопущення здійснення платежів із рахунку замовника відповідно до узятого фінансового зобов'язання за договором про закупівлю у випадку наявності оприлюдненого в електронній системі закупівель висновку про результати моніторингу процедури закупівлі зі встановленими порушеннями законодавства у сфері публічних закупівель, які не усунуті замовником, та висновок не визнано протиправним та не скасовано у судовому порядку.

З цього стає зрозумілим, що існує потреба законодавчого визначення механізму зупинення виплат, які здійснюються за договорами про закупівлю, що укладені з порушенням законодавства, оскільки їх проведення спотворює принципи здійснення публічних закупівель. Саме тому пропонується внести зміни до Закону № 922-VIII, якими буде розширено повноваження Казначейства, а саме до підстав недопущення здійснення платежів із рахунку замовника згідно з узятим фінансовим зобов'язанням за договором про закупівлю віднести випадок наявності в електронній системі закупівель висновку про результати моніторингу процедури закупівлі із зобов'язанням щодо усунення порушення (порушень) законодавства у разі, якщо такі порушення не були усунуті замовником та / або висновок не було скасовано у судовому порядку.

Висновки. Підсумовуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що, по-перше, у органів Держаудитслужби відсутні повноваження, які дозволяли б отримати відомості про особу правопорушника та в результаті притягнути її до адміністративної відповідальності за порушення законодавства про публічні закупівлі, водночас несвочасне надання або ненадання Держаудитслужбі персональних даних керівниками замовників призводить до закриття проваджень у справах про адміністративні правопорушення, що є причиною непритягнення до адміністративної відповідальності. По-друге, пропонується розширити повноваження Казначейства шляхом внесення змін до ст. 7 та ст. 43 Закону № 922-VIII, де визначити, що до підстав недопущення здійснення платежів із рахунку замовника згідно з узятим фінансовим зобов'язанням за договором про закупівлю віднести випадок наявності в електронній системі закупівель висновку про результати моніторингу процедури закупівлі із зобов'язанням щодо усунення порушення (порушень) законодавства у разі, якщо такі порушення не були усунуті замовником та / або висновок не було скасовано у судовому порядку.

Abstract. The article highlights the concept of state financial control in the field of public procurement. The subjects of such control were identified and their powers were analyzed. Emphasis is placed on the powers of the State Audit Service of Ukraine and the problems of its implementation of certain powers have been identified. The results of public procurement monitoring in recent years have been analyzed. Deficiencies in the legislation in the field of public procurement have been identified in terms of the existing powers of state financial control bodies. A solution option was identified and amendments to the regulatory act were proposed.

Keywords: public procurement, state financial control, subjects of state financial control, Accounting Chamber, Antimonopoly Committee of Ukraine, State Audit Service of Ukraine, State Treasury Service of Ukraine.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про публічні закупівлі: Закон України від 25 грудня 2015 р. № 922-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 9. Ст. 89 (зі змінами).
2. Прасюк В. М. Державний фінансовий контроль: визначення поняття. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. № 3(28). С. 97–102.
3. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26 січня 1993 р. № 2939-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 13. Ст. 110 (зі змінами).
4. Жадан Т. А. Економічна сутність та зміст поняття «державний фінансовий контроль». *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2017. № 16. С. 161–168.
5. Про Рахункову палату: Закон України від 02 липня 2015 р. № 576-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 36. Ст. 360 (зі змінами).
6. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993 р. № 3659-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 50. Ст. 472 (зі змінами).

7. Звіт, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель за 2020 рік. *Офіційний вебпортал Міністерства економіки України*. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Download?id=1034998c-53cb-4da2-a0be181cb6e34490> (дата звернення 15.10.2022).
8. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 р. № 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF#Text> (дата звернення 15.10.2022).
9. Русін М. В. Контроль у сфері публічних закупівель. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/12_2020/112.pdf (дата звернення 15.10.2022).
10. Результати діяльності Держаудитслужби, її міжрегіональних територіальних органів за січень–грудень 2021 року. *Офіційний вебпортал Державної аудиторської служби України*. URL: <https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/1985> (дата звернення 15.10.2022).
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 р. № 8073-Х. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. Ст. 1122 (зі змінами).
12. Давиденко А., Павлюк С. Держаудитслужба в публічних закупівлях: чи ефективні моніторинги. *Звіт Трансперенсі Інтернешнл Україна*. URL: <https://ti-ukraine.org/wp-content/uploads/2020/07/Derzhadytsluzhba-v-publichnyh-zakupivlyah-chy-efektyvni-monitoryngy-1.pdf> (дата звернення 15.01.2022).
13. Про затвердження Порядку оформлення Держаудитслужбою та її міжрегіональними територіальними органами матеріалів про адміністративні правопорушення: Наказ Держаудитслужби від 01 грудня 2016 р. № 168. *Офіційний вісник України*. 2017. № 7. Ст. 229 (зі змінами).
14. Гострі кути моніторингу закупівель. *Офіційний вебпортал Державної аудиторської служби України*. URL: <https://dasu.gov.ua/ua/news/430> (дата звернення 16.10.2022).
15. Щодо контролю за дотриманням бюджетного законодавства у сфері закупівель: Лист Держказначейства від 11.12.2019 р. № 24-10-08/21940. *Радник у сфері публічних закупівель*. URL: <https://radnuk.com.ua/pravova-baza/lyst-derzhkaznacheistva-shchodo-kontroliu-za-dotrymanniam-biudzhethnoho-zakonodavstva-u-sferi-zakupivel/> (дата звернення 16.10.2022).

УДК 349.2

ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ УКЛАДЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ З НЕФІКСОВАНИМ РОБОЧИМ ЧАСОМ

В. М. Борівська, Т. В. Михайліна

Анотація. У статті досліджено особливості трудового договору з нефіксованим робочим часом. Встановлено, що на окремі положення договору щодо оплати праці та часу роботи поширюються загальні гарантії охорони праці. Також такий вид договору характеризується як наявністю диспозитивності встановлювати індивідуальні умови існування трудових відносин, так і жорсткими обмеженнями щодо обсягу його застосування у великій кількості.

Ключові слова: трудове право, трудове законодавство, трудові правовідносини, трудовий договір з нефіксованим робочим часом.

В останні роки характер трудових відносин роботодавців із працівниками все більше набуває нових нетипових форм взаємодії, що зумовлює необхідність модифікації механізму правового регулювання нових форм зайнятості. На подолання цієї необхідності ще в 2019 році Верховною Радою України було зареєстровано проєкт «Закону про працю» № 2708 від 28.12.2019 року [1], де вперше містилася згадка про введення у законодавство нового виду трудового договору, а саме трудового договору з нефіксованим робочим часом. Це нововведення «заморозилося» на етапі законопроєкту.

Проте, із початком війни в Україні, що потягло за собою наслідки у сфері трудових правовідносин, модернізація трудового законодавства отримала нову хвилю, під час якої було затверджено низку важливих змін щодо трудового права, зокрема і зміни щодо нової форми нетипової зайнятості. 18.07.2022 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання трудових відносин з нефіксованим робочим часом», яким внесено до законодавства про працю нову форму трудового договору, а саме – трудовий договір з нефіксованим робочим часом [2].

Вивченням правової природи нетипової зайнятості займалися такі науковці: Н. Вапнярчук, С. Головіна, О. Жадан, І. Кисельов, О. Костюченко, О. Коркін, А. Лушніков, М. Лушні-